

"HOT-SPOT"- MIS SEE ON

Kas olete pöördunud oma koeraga loomakliinikusse murega, et teie looma vaevab nahaprobleem, ning loomaarst vastab, et teie koeral on "hot spot"?

Väidet, et nahk on koera suurim organ, olete kindlasti varemgi kuulnud. Mida see tegelikult tähendab? Kõigepealt tuleb meeles pidada, et koera nahk on üleni kaetud karvadega. Karvad on koerale riiete eest, kuid suvel palavate ilmadega ei saa nad oma kasukat seljast heita. Meeleheitlikult ajavad nad karvu vähemaks, ent palju jääb ikkagi veel selga. Et kuum ilmaga jahutust saada, käivad koerad ujumas. Suvel koguneb karvadesse ka igasugust tolmu. Palavus, niiskus ja mustus võivad aga vähendada koera naha vastupanuvõimet. Kui looma nahk mingil põhjusel saab kriimustada, võibki tulemuseks olla nahapõletik.

Probleem on käes

Teie looma tabanud haigusel on päris mitu nime: äge märg dermatiit (ehk nahapõletik), retriiverekseem, püotraumaatiline dermatiit. Nimetus "hot spot" on küll väga ilmekas, kuid kindlasti ei ole see meditsiiniliselt korrektne, sest tegemist on ingliskeelse piltliku väljendiga. Samas kirjeldab nimetus "hot spot" ehk "kuum laik" hästi tekkinud nahamuutusi. Haigestunud piirkond on tavaliselt umbes peopesa suurune, nahapinnast veidi kõrgem, tuline ja leemendav. Koer üritab haiget kohta lakkuda või hõõruda, sest see "kuum laik" sügeleb, kuid sellega ta just soodustab haiguse levimist. Kõige sagedamini esineb „hot spot“ pea- ja kaelapiirkonnas, tihti kõrvade taga või põsel. Tegelikult võib niisugune nahapõletik esineda ükskõik missuguses kehapiirkonnas, näiteks ka sabajuurel.

Kes on ohustatud?

Selle haiguse puhul ei ole päris õige rääkida tõulisest eelsoodumusest, kuid teatud tüüpi koertel esineb ägedat märga dermatiiti sagedamini kui teistel. Tihti haigestuvad näiteks bernhardiinid, landseerid, collied ja teised pikakarvalised suured koerad. Lühikarvalistest koertest esineb seda kõige sagedamini väga tiheda aluskarvaga tõugudel, näiteks labradoridel. Haiguse tekkimiseks soodsate tingimuste korral võivad haigestuda kõik koerad sõltumata tõust. Eelkõige soodustavad nahapõletiku teket niiske ja must karv ning karpude esinemine.

Loom on haige — mida nüüd teha?

Esimene soovitus on loomulikult pöörduda loomakliinikusse, kus määratakse diagnoos, mis on õige ravi aluseks. Paljude nahahaiguste kliinilised tunnused on väliselt sarnased. Kõigepealt vaatab loomaarst teie looma üle ja esitab küsimusi pesemise, parasiititõrje, toitumise ning mitmete muude asjade kohta, mis esmapilgul ei pruugi tunduda olulised. Tavaliselt on ägeda märga dermatiidi kliinilised tunnused siiski niivõrd iseloomulikud, et laboruuringud pole vajalikud, kuid kahtluse korral võib loomaarst siiski võtta mitmesuguseid proove. Esmalt pügatakse haigestunud piirkond karvadest paljaks. Koer võib seeläbi omandada üsna kentsaka väljanägemise, kuid midagi pole parata — igasugune ravi kaotab mõtte, kui haigele alale ei ole tagatud õhu juurdepääsu. Edasi puhastatakse põletikuline nahk desinfitseeriva lahusega ja kantakse peale ravim. Olenevalt tabandunud piirkonna suuruselt, võib olla vajalik ka antibiootiumi kuur. Missuguseid ravimeid täpselt kasutada, otsustab iga loomaarst konkreetsel juhul ise.

Mida saab loomaomanik ise haiguse vältimiseks ära teha

Oluline on regulaarne karvahoidus, mis muidugi sõltub looma tõust ja karvkatte omapärast. Karva ei tohiks lasta pulstuda, sest vildistunud karva all on igasugused nahaprobleemid kerged tekkima. Pesta tuleb koera nii harva kui võimalik ja nii sageli kui vajalik. Tähtis on õige šampooni valik. Kuna koera nahk erineb paljuski inimese omast, on vaja kasutada spetsiaalseid koerašampoone, mille sortiment on väga lai. Parima valiku aitab teha teie loomaarst.

Nii pesemise kui ujumise järel peab jälgima, et looma karv ei jääks kauaks niiskeks, sest see võib olla üheks dermatiidi teket soodustavaks asjaoluks.

Veel peab kindlasti rääkima välisparasiitide tõrjest. Paljud loomaomanikud keelduvad endale tunnistamast, et ka nende hästi hoitud toakoeral võivad olla kirbud. Need „kaasüürnikud“ hangib koer endale õuest või teistelt koertelt-kassidelt. Kirpude olemasolu ei tule mitte häbeneda, vaid nende vastu peab võitlema — tihti on loomad kirpude suhtes allergilised ning allergiline nahalööve soodustab ägeda märga dermatiidi tekkimist.

Abi peab saabuma kiiresti!

Kui koeral on „hot spot” juba tekkinud, kuid te ei saa mingi põhjusel koheselt loomaarsti poole pöörduda, tasuks lemmikule abi andmist ise alustada. Leemendav, valus ja sügelev ala laieneb kiiresti ja loom võib saada palaviku, äärmuslikul juhul võib koer isegi sepsise tagajärjel surra. Parim esmaabi on see, kui lõikate nakatunud alalt kääridega karvad võimalikult lühikeseks, nii et nähtavale ilmub terve naha piir. Ala võib puhastada näiteks 0,05% kloorheksidiini lahusega, kuid igasugusest haavasalvide ja –kreemide kasutamisest tuleb hoiduda.

Kindlasti ei tohi haigestunud piirkonda kinni siduda, seda isegi siis mitte, kui koer seda pidevalt lakub, sest sellega halveneb naha ventilatsioon veelgi. Arvatavasti olete kuulnud, et koera keel parandab ja lakkumisega ravib ta oma haavad — see oleks muidugi väga tore, kuid tavaliselt on lakkumisel vastupidine efekt. Lakkumisega hoitakse haige piirkond pidevalt niiske ja soodustatakse mikroobide levikut veelgi.

Sageli on esmapilgul väga tõsise probleemi lahendus lihtne ja vastupidi. Eelkõige usaldage oma loomaarsti ja probleemide tekkimisel konsulteerige temaga — selleks ta ju ongi.

Autor: Triin Tobias, loomaarst

Allikas: www.dimela.ee